

Veelgestelde vragen en antwoorden (FAQ)

1. Is Exa.men gecertificeerd examenleverancier?

Ja, Exa.men is sinds 2019 gecertificeerd examenleverancier. Dit betekent dat al onze producten erkend zijn als examenproduct voor het MBO.

2. Uit welke onderdelen bestaat een examen?

Het examen bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Basisontwerp

In dit document staat de verantwoording voor de gekozen examenvorm, het examenplan en de examenmatrijs.

2. Exameninstructie kandidaat

In dit document vindt de kandidaat de instructie over de examenopdracht.

3. Beoordelingsformulier

In dit excel-formulier vindt de beoordeling plaats. In het eerste tabblad worden de gegevens van de kandidaat, de beoordelaar en onderwijsinstelling ingevuld. In het tweede tabblad wordt de kandidaat beoordeeld aan de hand van rubrics. De beoordelaar kiest tussen 'onvoldoende', 'voldoende' en 'goed'. In het laatste tabblad wordt het eindresultaat berekend.

4. Exameninstructie beoordelaar

In dit document krijgt de beoordelaar instructie over de beoordeling.

3. Hoe wordt een examen bij Exa.men geconstrueerd?

Voor een gedetailleerd antwoord verwijzen we graag naar het [handboek constructie en vaststelling](#). Kort gezegd wordt eerst een basisontwerp (examenverantwoording, examenplan en examenmatrijs) van het examen gemaakt door een kernconstructeur, samen met een toetsdeskundig en/of inhoudsdeskundig constructeur. Hierbij wordt vaak advies ingewonnen vanuit een docent. Het basisontwerp wordt vastgesteld door onafhankelijke vaststellers uit het onderwijs en/of werkveld. Daarna wordt het daadwerkelijke examen geconstrueerd en vervolgens vastgesteld door dezelfde onafhankelijke vaststellers.

4. Welke stappen vinden plaats voor de kandidaat, voorafgaand aan het examen?

Voorafgaand aan het examen dient de deelnemer (meestal) 80% van de opdrachten in het leerplatform gemaakt te hebben. De coach vraagt vervolgens een steekproef aan van de gemaakte opdrachten. Hieruit wordt een selectie gemaakt van de opdrachten, waarin alle kennis, vaardigheden en werkprocessen uit het dossier aan bod komen. De coach beoordeelt deze opdrachten. Wanneer een opdracht wordt afgekeurd door de coach, kan de coach beslissen dat de opdracht opnieuw ingeleverd moet worden. Als de coach van mening is dat de student klaar is voor het examen (dit betekent dus niet dat alle opdrachten uit de steekproef goedgekeurd moeten zijn!), accepteert de coach de steekproef. Hiermee wordt het examen automatisch klaargezet voor de student.

5. Op welke manier is de examinering gescheiden van het onderwijs?

Het examen staat los van het leerprogramma. Het wordt apart ontwikkeld en aangeboden. Voor de examenopdracht mogen de kandidaat gebruik maken van de resultaten uit het onderwijs; de leeropdrachten. Hiermee sluiten we aan bij de ontwikkelingen van het "[Anders verantwoord van het de diplomabeslissing](#)".

6. Is er sprake van een vaste examenopdracht of een kaderopdracht?

De examens van Exa.men bestaan over het algemeen uit een vaste opdracht met ruimte om de opdracht naar het bedrijf of de situatie in te vullen. De instructie voor de kandidaat en de instructie voor de beoordelaar geven de kaders voor een gepaste examenopdracht. Het is niet nodig voor de kandidaat om de opdracht zelf te formuleren en vast te laten stellen. Afstemming tussen de kandidaat en de coach over de uitvoering van de opdracht achten wij voldoende.

7. Welke criteria worden in het eindgesprek/CGI beoordeeld, en dus niet in het verslag/de vlog?

Meestal is een eindgesprek gekoppeld aan een verslag of vlog, de beoordelaar stelt dan vragen over het verslag of vlog. Het eindgesprek is dan aanvullend op het verslag of vlog. Wat er niet direct met het verslag of vlog beoordeeld kan worden, kan in het gesprek beoordeeld worden en andersom. Het staat van tevoren dus niet vast welke criteria in het eindgesprek/CGI of verslag/vlog worden bevroegd.

8. Biedt Exa.men ook een gespreksleidraad voor het eindgesprek/CGI?

Er wordt bij Exa.men geen gebruik gemaakt van een vaste gespreksleidraad. Voor de beoordelaar zijn de richtlijnen van de STAR(R)-methode beschikbaar. Aanvullende gespreksinstructies, specifiek voor het keuzedeel, zijn opgenomen in de beoordelaarsinstructie. Met deze handvatten kan de beoordelaar het gesprek leiden. Er is daardoor geen vaste gespreksleidraad nodig.

9. Moeten er twee beoordelaars voor het examen zijn?

Wij adviseren om 2 beoordelaars in te zetten voor het afnemen en beoordelen van het examen, ten behoeve van een betrouwbare beoordeling. Echter is het aan de onderwijsinstelling om dit advies over te nemen. De beoordeling kan ook door één beoordelaar gedaan worden. Echter is het wel noodzakelijk dat één van beide beoordelaars onafhankelijk is; bij gebruik van één beoordelaar dient deze dus onafhankelijk te zijn.

10. Waarom wijkt de beschrijving van de beoordeling “goed” af van de beoordeling van “voldoende” en “onvoldoende”?

De beoordelingsschaal bestaat uit een driepuntsschaal waarbij er een omschrijving van de onvoldoende (0 punten) en voldoende (1 punt) is gegeven. Voor de beschrijving van goed (2 punten) gebruiken we een algemene beschrijving: de prestatie overtreft duidelijk de beschrijving van voldoende. Hier is

voor gekozen omdat de prestatie op verschillende manieren kan uitblinken. Om de beoordeling “goed” te beschrijven is dan een lange tekst nodig. Om de criteria goed leesbaar te houden, voor de beoordelaar en de kandidaat, is bij nieuwe examens en herziene examens gekozen voor de algemene formulering voor ‘goed’. Aan de hand van de gegeven omschrijvingen van “voldoende” en “onvoldoende” kan een beoordelaar een passende waardering geven. Bij examens na 2021 wordt op het blad beoordeling een toelichting gevraagd bij de beoordeling onvoldoende en goed op een onderdeel. Wanneer er voor een volledig onderdeel de score “goed” gegeven wordt, geeft de beoordelaar in dit tekstvak aan op welke manier de prestatie van de kandidaat de beschrijving van voldoende overtreft.

Een uitzondering is de criteria waarbij er maar één mogelijke manier is om de beschrijving van “voldoende” te overtreffen. Bij deze criteria nemen we wel een specifieke beschrijving op bij goed.

11. Een examen bestaat uit een aantal documenten. Welke benodigde informatie vind je in welk document terug?

Benodigde informatie	Document (examens vastgesteld in 2021 of later)
Verantwoording voor de gekozen examenvorm	1. Basisontwerp
Relatie met de eisen uit het kwalificatiedossier	1. Basisontwerp
Beschrijving van de examenvorm	1. Basisontwerp, 2. Exameninstructie kandidaat, 3. Beoordelingsformulier en 4. Exameninstructie beoordelaar.
(Geschatte) duur van het examen	2. Exameninstructie kandidaat en 4. Exameninstructie beoordelaar
Afnamecondities en hulpmiddelen	2. Exameninstructie kandidaat en 4. Exameninstructie beoordelaar
De inhoud van de examenopdracht	2. Exameninstructie kandidaat
De gebruikte cesuur	2. Exameninstructie kandidaat en 4. Exameninstructie beoordelaar